

Sygn. akt III Cz 1061/15

POSTANOWIENIE

Dnia 3 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy
w następującym składzie :

Przewodniczący – Sędzia SO Andrzej Dyrda (spr.)

Sędziowie SO Barbara Braziewicz

SR(del.) Miłosz Dubiel

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 3 grudnia 2015 roku

sprawy egzekucyjnej z wniosku wierzyciela Skarbu Państwa – Naczelnika Urzędu Skarbowego w N.

przeciwko dłużnikowi W. K.

o świadczenie pieniężne

w przedmiocie skargi wierzyciela na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Zabrze M. K. –
postanowienie z dnia 18 lipca 2014 roku wydane w sprawie o sygnaturze akt Km 15034/14

na skutek zażalenia wierzyciela

na postanowienie Sądu Rejonowego w Zabrze

z dnia 26 marca 2015 r., sygn. akt VIII Co 2398/14

postanawia :

1. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że :

a. uchylić postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Zabrze M. K. wydane 18 lipca 2014 roku w sprawie o sygnaturze akt Km 15034/14;

b. nakazać pobrać od dłużnika W. K. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Zabrze kwotę 100 (sto) złotych tytułem opłaty od skargi, od której uiszczenia wierzyciel był zwolniony z mocy ustawy;

2. oddalić zażalenie w pozostałym zakresie;

3. nakazać pobrać od dłużnika W. K. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Zabrze kwotę 30 (trzydzieści) złotych tytułem opłaty od zażalenia, od której uiszczenia wierzyciel był zwolniony z mocy ustawy.

SSR(del.) Miłosz Dubiel SSO Andrzej Dyrda SSO Barbara Braziewicz

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 26 marca 2015 roku Sąd Rejonowy w Zabrze oddalił skargę Skarbu Państwa-Naczelnika Urzędu Skarbowego w N. na postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Zabrze M. K. z 18 lipca 2014

roku (sygn. akt Km 15034/14) w przedmiocie zwrotu wniosku egzekucyjnego wraz odpisem tytułu wykonawczego. W uzasadnieniu wskazał, że egzekucję można prowadzić wyłącznie na podstawie oryginału tytułu wykonawczego, a nie jego odpisu. Orzeczenie to zapadło na podstawie art. 767 § 1 k.p.c., art. 776 k.p.c i art. 797 § 1 k.p.c.

Zażalenie na to postanowienie złożył wierzyciel domagając się jego uchylenia i nakazania komornikowi przyjęcia odpisu tytułu wykonawczego. Wskazał w uzasadnieniu, że dołączył do wniosku odpis tytułu wykonawczego, ale komornik przejął łączne prowadzenie egzekucji do konkretnego prawa na podstawie postanowienia o rozstrzygnięciu zbiegu egzekucji i przywołał przepisy dotyczące regulacji postępowania egzekucyjnego w administracji (art. 26b i art. 26c ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, art. 123 ust. 1 - 6 ustawy z dnia 11 października 2013 roku o wzajemnej pomocy przy dochodzeniu podatków, należności celnych i innych należności pieniężnych; § 14 rozporządzenia Ministra Finansów z 20 maja 2014 roku w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych) podnosząc, że w rozpoznawanej sprawie nie ma możliwości wystawienia dalszego tytułu wykonawczego, albowiem w sprawach egzekucyjnych wszczętych i niezakończonych przed 21 listopada 2013 roku wierzyciel zamiast dalszego tytułu wykonawczego przekazuje jego odpis, ponieważ art. 26c ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji stanowiący o wystawianiu dalszych tytułów wykonawczych nie ma w tych sprawach zastosowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 776 k.p.c. podstawą egzekucji jest tytuł wykonawczy, którym jest tytuł egzekucyjny zaopatrzone w klauzulę wykonalności, chyba że ustawa stanowi inaczej. Do wniosku lub żądania przeprowadzenia egzekucji z urzędu należy wskazać świadczenie, które ma być spełnione, sposób egzekucji oraz dołączyć tytuł wykonawczy (art. 797 § 1 k.p.c.). Podstawę egzekucji stanowi oryginał tytułu wykonawczego (por. R. Kulski: [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz do artykułów 730 - 1088. Tom III, pod red. A. Marciniaka i K. Piaseckiego, Wydawnictwo BECK z 2015 roku, nb 6 do art. 797; J. Jankowski: [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Tom II. Komentarz do artykułów 730 - 1217, Wydawnictwo BECK z 2015 roku, nb 11 do art. 797) - w tym zakresie Sąd Okręgowy w pełni podziela stanowisko Sądu Rejonowego, gdyż sądowe postępowanie egzekucyjne może się toczyć jedynie w oparciu o oryginał tytułu wykonawczego (por. także uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z 5 lipca 2013 r., sygn. akt IV CSK 742/12, LEX nr 1365735, w którym wyraźnie podkreślono, że egzekucja sądowa może toczyć się tylko na podstawie oryginału tytułu wykonawczego, a nie jego odpisu). W żaden więc sposób nie mogą tego zmienić przepisy powołane w zażaleniu, dotyczą one bowiem postępowania egzekucyjnego w administracji, a nie sądowego postępowania egzekucyjnego. Trzeba bowiem zwrócić uwagę, że art. 123 ust. 1 ustawy z dnia 11 października 2013 roku o wzajemnej pomocy przy dochodzeniu podatków, należności celnych i innych należności pieniężnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1289 ze zm.) dotyczy postępowań egzekucyjnych w administracji, a nie w egzekucyjnym postępowaniu sądowym i nawet możliwość dokonywania w egzekucji administracyjnej czynności na podstawie odpisu tytułu wykonawczego nie świadczy o tym, że w postępowaniu sądowym też jest to możliwe. Co więcej przeczy temu także przepisy art. 773² § 1 k.p.c. dodany ustawą z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2011 r., Nr 233, poz.1381), który wszedł w życie 3 maja 2012 roku, wskazuje on bowiem na konieczność wydania dalszego tytułu wykonawczego organowi administracji, gdy zostaje on wyznaczony do prowadzenia dalszej egzekucji co do niektórych praw, a komornik prowadzący egzekucję sądową w pozostałej części nadal dysponuje wówczas tytułem wykonawczym w oryginale. Ta szczególna regulacja podkreśla konieczność dysponowania oryginałem tytułu wykonawczego w toku postępowania egzekucyjnego na podstawie przepisów kodeksu postępowania cywilnego.

Sądowi Rejonowemu umknęło jednak, że postanowieniem z 18 lipca 2014 roku komornik zwrócił wniosek wierzycielowi, podczas gdy doszło do zbiegu egzekucji sądowej z administracyjną, a co za tym idzie każda z nich była już w toku. Zwrotu zaś dokonuje się w przypadku, gdy pismo ma braki, a postępowanie egzekucyjne nie toczy się. Postanowienie Sądu Rejonowego w Nysie z 17 marca 2014 roku rozstrzygające zbieg egzekucji co do wierzytelności z rachunku bankowego /k. 4/ stanowiło zmianę trybu postępowania egzekucyjnego w tym zakresie prowadzonego przez

wierzyciela z administracyjnego na sądowy (por. art. 773 § 1 k.p.c.). Dlatego też wniosek wierzyciela o prowadzenie egzekucji w tej części nie jest wnioskiem rozpoczynającym sprawę – kontynuuje on bowiem dalsze postępowanie egzekucyjne w zmienionym trybie. Egzekucja administracyjna toczyła się więc wcześniej, nie została zakończona, a zmiana trybu tej egzekucji w części na sądowy nie może spowodować zwrotu wniosku w trakcie toczącej się egzekucji. Decyzja procesowa w tym zakresie podjęta jest więc nieprawidłowa. Dodatkowo należy zauważyć, że przed podjęciem tej decyzji komornik nie wezwał wierzyciela do usunięcia zauważonego braku (art. 130 § 1 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c.). Niewątpliwie bowiem wniosek wierzyciela był dotknięty brakiem w postaci niedołączenia oryginału tytułu wykonawczego, o czym była mowa wcześniej. Jednocześnie należy zauważyć, że egzekucja prowadzona na podstawie wniosku, do którego nie dołączono tytułu wykonawczego, lub dołączono tylko jego odwzorowanie, jest egzekucją bezpodstawną i jako taka podlega umorzeniu (por. uchwałę Sądu Najwyższego z 12 czerwca 1996 r., sygn. akt III CZP 61/96, opublik. w OSNC z 1996, nr 10, poz. 132). Dlatego też podjęta decyzja o zwrocie wniosku wierzyciela jest nieprawidłowa, albowiem bieg egzekucji wskazuje na to, że w rozpoznawanej sprawie nie mogło dojść do zwrotu wniosku, należało w tym zakresie wydać inną decyzję, ale wcześniej konieczne było wezwanie wierzyciela o oryginał tytułu wykonawczego, aby móc w sposób prawidłowy prowadzić dalej egzekucję (por. art. 827 § 1 k.p.c.), gdyż przed zawieszeniem lub umorzeniem postępowania należy wysłuchać wierzyciela i dłużnika.

Mając powyższe na uwadze, pomimo niepodzielenia argumentacji wierzyciela dotyczącej odpisu tytułu wykonawczego, Sąd Okręgowy z uwagi na wadliwość proceduralną zaskarżonego skargą postanowienia komornika dokonał zmiany zaskarżonego postanowienia Sądu Rejonowego – na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. Jednocześnie w związku z wynikiem tego postępowania, na podstawie art. 113 ust.1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t. j. Dz. U. z 2014, poz. 1025 ze zm.) nakazano pobrać od dłużnika opłatę od skargi oraz opłatę od zażalenia, od uiszczenia których wierzyciel był z zwolniony z mocy ustawy.

Natomiast na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. oddalono zażalenie wierzyciela w pozostałym zakresie, albowiem domagał się on także nakazania komornikowi przyjęcia odpisu tytułu wykonawczego, a to – zgodnie z wcześniejszymi uwagami – nie jest możliwe, a więc w tej części zażalenie było bezzasadne.

SSR(del.) Miłosz Dubiel SSO Andrzej Dyrda SSO Barbara Braziewicz